

місці проживання, але не більше шести днів, а також за час перебування в дорозі.

Отже, дотримання трудових прав працівника під час релокації підприємства зберігається в умовах війни, проте роботодавець наразі не має обов'язку повідомляти працівника про зміну таких умов за 2 місяці до переїзду. Повідомити працівників необхідно не пізніше допуску до роботи зі зміненими умовами праці. Разом з тим, наголошуємо, що після закінчення воєнного стану релоковані підприємства можуть повернутися

Джерела:

1. Дані Міністерства економіки України станом на кінець жовтня 2022. URL : https://news.dtki.ua/society/economics/79506-programa-relokaciyi-761-pidprijemstvo-peremishheno-u-bezpecnisi-regioni?fbclid=IwAR3sThu5eRKJoJ7RsYvGnjZDCcXb0tQr08RNgChMbAoq6NtM5rD2e_KZsc
2. Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» 15 березня 2022 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>
3. Постанови КМ України «Про гарантії та компенсації при переїзді на роботу в іншу місцевість» від 2 березня 1998 р. № 255. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255-98-%D0%BF#Text>

Чопко Христина Ігорівна

*к.ю.н., доцент, доцент кафедри соціального права
юридичного факультету*

Львівського національного університету імені Івана Франка

МЕДИЧНІ ВІДХОДИ ЯК ПРАВОВА КАТЕГОРІЯ

Погіршення екологічної ситуації можливе як внаслідок техногенних аварій чи катастроф, так і від антропогенних дій, зокрема через стрімке забруднення довкілля медичними відходами. Відходи, що утворені в процесі

медичної діяльності несуть потенційно високу небезпеку для людства ніж деякі інші види відходів. Медичні відходи наносять шкоду довкіллю шляхом забруднення навколишнього природного середовища через викиди лікарських препаратів у атмосферне повітря, забруднення ними земель чи стічних вод. Актуальність питання зумовлена ще й стрімким накопиченням медичних відходів через виникнувши як в Україні, так і у світі загалом пандемію COVID. Водночас, питання поводження з медичними відходами врегульовано на національному законодавчому рівні опосередковано. Як приклад відсутнє на законодавче визначення поняття «медичних відходів». Відповідно до п. 1 ст. 1 Закону України «Про відходи» [1] відходи – це будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення. Отже взявши за основу визначення «відходів» загалом і враховуючи джерело походження та особливості медичних відходів можна визначити як речовини, матеріали та предмети, що утворилися в процесі медичних маніпуляцій, фармацевтичного виробництва чи власного споживання, а також товари (медичні препарати), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості та не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких власник (заклад охорони здоров'я, фармацевтичне підприємство чи фізична особа) позбувається, має намір або повинен позбутися.

Водночас, зв'язок предмета, речовини чи матеріалу із фармацевтичною діяльністю, лікувальною справою чи власним споживання у медичних цілях і відсутність можливості його використання в подальшому є не єдиними ознаками для визнання їх відходами медичними. У Державному класифікаторі відходів України УДК 005-1996 відходами визнається будь-яка речовина та предмети, що створюються в процесі виробництва та життєдіяльності людини або внаслідок природних і техногенних катастроф, які не мають свого

подальшого призначення за місцем утворення та підлягають видаленню чи переробці з метою забезпечення захисту навколишнього природного середовища і здоров'я людей або з метою повторного залучення в господарську діяльність як матеріально-сировинних чи енергетичних ресурсів [2]. Характерними рисами такого підходу є створення відходів у будь-яких процесах, у тому числі внаслідок природних та техногенних катастроф, тобто враховується наявність ризиків виникнення катастроф і відходів. Тобто, медичні відходи можуть виникнути і внаслідок природних чи техногенних катастроф.

Зважаючи на потенційну небезпеку медичних відходів досі відсутній чіткий алгоритм дій із поводження з ними. Технології знешкодження більшості відходів, що утворені в медичній сфері не відповідають міжнародним стандартам, що в свою чергу зумовлює велику кількість правопорушень у вказаній сфері.

Джерела:

1. Про відходи: в ред. від 16.10.2020 № 187/98-ВР. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/187/98-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Класифікатор відходів ДК 005-96, затверджений наказом Держстату України від 29.02.1996 № 89. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0089217-96#Text>